

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACYJNY

Na Dalekim Wschodzie.

Sygnalizowane przed paru dniami porozumienie japońsko-sockie wywołało wielkie poruszenie w świecie anglosaskim. Nic dziwnego. Zarówno Ameryka jak i Anglia mają zbyt wiele poważnych interesów w Azji, aby nad tym wypadkiem przejść obojętnie do porządku.

Jak wiadomo, stosunki amerykańsko-japońskie dalekie są od harmonii. Składa się na to wiele przyczyn. Przede wszystkim Japonia, posiadająca bardzo liczny nadmiar ludności i poważną emigrację, boleśnie została dotknięta amerykańskim rozporządzeniem, przekreślającym całkowicie japońską emigrację do Ameryki.

Nie mniej boli Japończyków konsekwentna polityka Waszyngtona, nie dopuszczająca kapitałów japońskich do źródeł naftowych. — Nafta zaś dzisiaj, jako najlepsze źródło potęg motorów okrętowych i samolotowych, odgrywa kolosalną rolę.

Jeżeli Japonia nie zabezpieczy sobie źródeł naftowych, nie może marzyć o rozwoju swojej floty morskiej i powietrznej, a więc i o wielkomocarstwowym stanowisku na oceanie Spokojnym.

Również za inicjatywą Ameryki na konferencji waszyngtońskiej został ograniczony kontyngens floty japońskiej. Jak wiadomo, oznaczono dla Ameryki, Anglii i Japonii jak 5 : 5 : 3.

Jednakże i Japonia nie została dłużna Ameryce. Zapoczątkowana przez nią polityka w Chinach, która są poważnym odbiorcą towarów amerykańskich i gdzie kapitał amerykański zaczął się lokować, doprowadziła do podjęcia wpływów Ameryki. — Wyrazem tego była ostatnia wojna domowa w Chinach i klęska propagowana przez świat anglosaski jen. Wu-Pei Fu.

Popsuły się także stosunki angielsko-amerykańskie. Na skutek presji dominacji amerykańskiej Anglia w 1921 r. postanowiła nie przedłużać przymierza z Japonią z roku 1911. Dużą rolę w tej sprawie odegrała również Ameryka, której prasa w roku 1922, podczas konferencji waszyngtońskiej, otwarcie domagała się od Anglii zerwania sojuszu z Japonią. Przeciwnie do muru żądaniami dominacji Ameryki, Anglia ustąpiła. Japonia została na Dalekim Wschodzie odosobniona.

Kolejne rządy Bonara i Baldwina zapoczątkowały politykę zbliżenia Anglii do Ameryki i postanowiły rozpocząć budowę bazy morskiej w Singapurze.

Japonia stanęła wobec możliwości osuszenia anglosaskiego i podziatu przez dwie potęgi anglosaskie wpływów na oceanie Spokojnym i na Dalekim Wschodzie. Są to pierwszy krok do porozumienia z Rosją socką, która od dłuższego czasu prowadzi w Azji propagandę przeciw Anglii, a do tej pory nie uznana została przez Amerykę za państwo praworządne. Porozumienie to tembardziej opłaciło się Japonii, że na Sachalinie zyskała ona drogą koncesji bogate źródła naftowe, na których jej tak bardzo zależy. Również dla polityki sowieńców, zognęających na wielkich obszarach Azji hasłem: „Azja dla Azjatów“, otworzyły się duże perspektywy.

Coż z tego wyniknie?

Nie należy wątpliwości, że porozumienie japońsko-sockie może przynieść obu mocarstwom anglosaskim duże kłopoty w Chinach, a szczególnie Anglii, w jej koloniach azjatyckich.

Agitatorzy sockie nie próżniają zażówno w Chinach jak i Indjach. To też

możliwe, że niedługo będziemy świadkami przeniesienia się punktu ciężkości polityki wszechświatowej do Azji. Przepuszczenie to tem większe ma cechy prawdopodobieństwa, że największe interesy Anglii i Ameryki koncentrują się dziś na azjatyckim kontynencie.

Ten wniosek nie jest dla nas obojętny. Z zatargów na Dalekim Wschodzie może spaść burza na cały świat, a więc i na Europę. Pamiętajmy, że po bogactwa azjatyckie wyciągają ręce nie tyl-

ko Amerykanie i Anglicy, ale również bolszewicy i Niemcy. Francja ma też tam swój udział.

Czy nasza służba dyplomatyczna na Dalekim Wschodzie dobrze jest zorganizowana, abyśmy o dzisiejszym „centrze polityki wszechświatowej“ mogli czerpać wiadomości bezpośrednio?

Czy nie dobrze by było pomyśleć o nawiązaniu regularnych stosunków dyplomatycznych z Chinami?

Stanisław Majewski.

Zawiedzione nadzieje Niemców

Wojska angielskie nie opuszczą Kolonii

London. Wczoraj rano przybył tu naczelny dowódca armii angielskiej, okupującej prowincję nadreńską, i odbył w ministerstwie wojny dłuższą konferencję.

Tematem konferencji były pewne zmiany i przesunięcia, które mają być dokonane w korpusie wyższych oficerów

angielskich, pełniących od 5 lat służbę w Nadrenii.

Dowódca wraca w przyszłym tygodniu do Kolonii.

Nadzieje pism niemieckich, dowodzących, że wyjazd komendanta stoi w łączności z zamiarem wycofania wojsk angielskich ze strefy kolońskiej, są bez podstawy.

Liga Narodów ofiarowała Polsce większą pożyczkę

Wystarczy nam jednak amerykańska

Warszawa. W związku z pobytom P. Avenola, zastępcy generalnego sekretarza Ligi Narodów dowiadujemy się ze sfery kompetentnych, iż P. Avenolo, w rozmowie z przedstawicielami rządu doznał dobitnie, iż w kołach Ligi Narodów śledzą z niezwykłym zainteresowaniem przebieg sanacji gospodarczej naszego kraju. Odrodzenie finansowe Polski wywołało w tych kołach zdumienie, połączone z podziwem.

P. Avenolo podnosi kilkakrotnie gotowość udzielenia Polsce przez komitet finansowy Ligi Narodów większej pożyczki. O ile nam wiadomo, sfery rządowe, ceniąc sobie wysoko uznanie reprezentantów Ligi i ich gotowość przyjęcia nam z pomocą, rezygnują je jednakże w chwili obecnej z tej oferty, a to dlatego, ponieważ jest rzeczą pewną, że pożyczka amerykańska jest już prawie faktem, dokonanym.

Odparcie oszczerstw przeciw Polsce.

Genewa. — Tutejszy organ Zarządu Głównego Czerwonego Krzyża „Revue Internationale de Croix Rouge“ zamieścił sprawozdanie P. Roberta Brunella, który w roku ubiegłym wysłany był do Polski jako delegat Międzynarodowego Czerwonego Krzyża do zbadania zarzutów o biały terror, postawionych Polsce w znaney odezwie pisarzy francuskich z przed 9 miesięcy, podpisaney m. in. przez Anatola France'a, Herriota, Painlevégo i innych: Jak wiadomo, zarzucano Polsce w tej odezwie straszne przysławianie więźniów politycznych, trzymany ich rzekomo w warunkach równych torturom. Wzięci w takich miato być w Polsce 30.

Obecnie P. Brunelle stwierdza, na podstawie dokładnego zbadania sprawy, że oskarżenia te są naogół zupełnie bezpodstawne i mają charakter tendencyjnie wrogi.

„Mogłem stwierdzić, pisze dalej P. Brunelle, że nieliczne niewłaściwości, jakie tu i ówdzie zastałem, należało przypisać całkiem wyjątkowym okolicznościom. Nigdzie jednak nie mogłem zauważyć, aby w tem traktowaniu więźniów był jaki system, a również nie mogłem w żadnym wypadku stwierdzić winy kierownictwa więziennego. Wyrażone przeżemnie życzenie, aby te drobne niedomagania naprawiono, zostały wszystkie uznane za wykonalne“.

Dalej odpowiada P. Brunelle, że w żadnym wypadku nie stwierdził, aby więźniowie polityczni, jak to zarzucono w odezwie, byli traktowani na równi z więźniami państwowymi. We wszystkich tych ziemiach, które zwiedził, istniały specjalne przepisy, umożliwiające więźniom po-

litycznym czytanie i pisanie, przebywanie we wspólnych salach i raz na tydzień odwiedzić ze strony rodziny i znajomych.

O ambasadę francuską przy Watykanie Uczucia religijne obywateli muszą być szanowane

Paryz. Izba francuska miała wczoraj wielki dzień polityczny. Zapowiedź mowy Brianda w sprawie ambasady francuskiej przy Watykanie, oraz spodziewane wystąpienie postów alzakickich, ściągnęły do łóż liczna publiczność.

Postowie zbrani byli w komplecie, a na ławach rządowych zasiadli wszyscy ministrowie.

Herriot poważnie zamysłony z wyrazem pewnej zaciętości na twarzy świadczył, że czeka go dziś ciężka walka.

Po przemówieniach kilku postów zabiera głos Briand, którego izba słucha z wielkiem zaciekawieniem.

Na wstępie swego przemówienia Briand wyraził uznanie dla zewnętrznej polityki rządu Herriota.

Jestem zmuszony jednak, godząc się na tę politykę oświadczyć — podkreślił Briand — że w jednym tylko punkcie z nią zgodzić się nie mogę, a mianowicie: Uważam istnienie ambasady francuskiej przy Watykanie za rzecz ważną i konieczną, wobec czego proszę prezydenta ministrów, aby wstrzymał się od definitywnego zadeklarowania tej sprawy.

Następnie Briand wskazał na wpływ tej decyzji rządu Herriota na stosunki wewnętrzne kraju.

Liczni katolicy, należący politycznie

do obozu radykalnego mają prawo za dać, aby ich uczucia były uszanowane.

Sprawozdawca komisji uzasadniając wniosek rządowy o zniesienie ambasady francuskiej przy Watykanie, powie działa — mówi Briand w dalszym ciągu — że Watykan nie ma tej siły, jaką mu się powszechnie przypisuje, jednak uważam te siły za bardzo znaczną. Nam nie wolno się izolować w dziedzinie religijnej, gdyż odbija się to na naszych interesach na wschodzie. Nie zapomnijmy, że rząd socki również ma wejść w stosunki dyplomatyczne z Watykanem.

Następnie Briand wskazuje na prąd wśród kardynałów watykańskich, którzy chcieliby widzieć Francję pozbawioną wpływów na sprawy katolickie na Wschodzie, wreszcie zwraca się mowa do obecnego rządu z apelem, aby usiłowaniami tym nie szedł na rękę.

Paryz. W związku z ostatnią mową Herriota przeciw Watykanowi, powstała w kołach politycznych pogłoski o poważnym zachwianiu stanowiska Herriota, a to z powodu wystąpienia Brianda przeciw polityce rządu wobec Watykanu.

Journal Industrielle wyraźnie zaznacza, że Briand mową swą zachwiał żelaznym blokiem lewicy i — wniosł w jej szeregach uczucie niepewności.

TELEGRAMY.

Kiedy Ameryka zrzekłaby się wierzitelności europejskich?

London. Znany demokrat amerykański William Bryan, który wysuwając już trzy razy swą kandydaturę na prezydenta Stanów Zjednoczonych, wysłał do prezydenta Coolidge'a list, wzywający go do skrócenia wszelkich wierzitelności europejskich.

Bryan proponuje, ażeby wzamian za skrócenie długów, Europa dała pełne gwarancje, co do zupełnego rozbrojenia i zapewnienia pokoju światowego.

List ten wywołał w Ameryce ogromną sensację.

Płotka o Mussolinim

Rzym. „Popolo d'Italia“ ogłasza na czele pisma tłustym drukiem następujące wezwanie:

Od niejakiego czasu rozszerzane są pogłoski, że prezydent ministrów Mussolini w Szwajcarii przed dwudziestą laty został zasadzony za zwykłą zbrodnię. Wzywamy senatora Alberliniego wydawcę „Corriere della Sera“, który chwalił się, że posiada tekst tego wyroku, aby natychmiast dokument ten przedłożył senatowi i ogłosił w swym dzienniku.

„Popolo d'Italia“ jest organem faszystowskim, redagowanym przez brata premiera. Pismo wymienione jest w opozycji. Ma się tu do czynienia z zwykłą plotką, która zostanie niewątpliwie przegwożdżoną.

Monarchiści rosyjscy w Ameryce

Nowy Jork. Bawią tu obecnie żony dwóch Wielkich Książąt rosyjskich oraz żona generała Wrangla, która opowiada, że mał jej ma 30, 00 żołnierzy i że niebierze ci gotowi są do akcji. Monarchiści rosyjscy w dalszym ciągu zabiegają o poparcie finansy amerykańskiej.

Flota Wrangla przepłynie przez Dardanale

Konstantynopol. W ostatnim czasie rozszedł się, pochodzące ze źródeł pa-

KOPERTY

od najmniejszych miotulki do największych (26 x 38 cm.)

handlowe, kancelaryjne, podklejane płótnem, do biletów wizytowych we wszystkich formatach.

Nabywać można w każdej ilości!

Największy wybór w różnych gatunkach!

POLECA: SKLEP „Gońca Częstochońskiego“ II Aleja Nr. 26. Telefon 60.

Teatr „Odeon”

ul. Panny Marji Nr. 27.

Dziś i dni następnych.

Szczegóły w afiszach i specjalnych broszurach ilustrowanych. Oslabni o godz. 9 i 1/2 wieczor.

NAJWIEKSZE ARCYDZIELO FILMOWE ŚWIATA!

QUO VADIS...?

WEDŁUG POWIEŚCI **H. SIENKIEWICZA**
ZE SŁYNNYM **EMILEM JANNINGSEM** W ROLI NERONA.

Uwaga: **QUO VADIS...?** z powodu swej kolosalnej długości, wyświetlanym będzie w 2 programach.
Dziś I-a SERJA w 7-iu wielkich aktach.

Stow. Rzecz. - Przemysłowe I Aleja Nr. 9

Zabawę Taneczną

w dniu 31-go b. m.
dla członków i sympatyków Stow.
Zabawa uroczajona, atrakcje, konkurs piękności dla pań i panów. **KOTYLJON.** Początek o 8.30.

wit, p. D. Dyrta, p. Dyr. Trzcinka, p. Hudec, p. Michalski i p. Inspektor Jasiński z urzędu.

Postanowiono zwrócić się do prawników o wydelegowanie jednego z spośród siebie dla napisania ustawy i akcję rozpocząć jak najprędzej. (Fundusze na ten cel zbierane będą drogą składek ściąganych z tych, którzy sławie się zapiszą w sumie zł 4 rocznie i 1 zł wpisowego trwającego jako kapitał zakładowy. Magistrat w osobie prez. Wallasa zawiadomił zgromadzonych, iż Magistrat umieścił w budżecie na ten cel zł 7,000, które należy odebrać, a p. Dyrta również przyrzekł starać się, aby Sejmik ze swej strony poparł większym funduszem zawiązującą się organizację.

Akcja dożywiania dzieci nie została jeszcze rozpoczęta. Jest projekt rozszerzenia jej na cały powiat, wierząc, że społeczeństwo rozumiejąc potrzebę a raczej konieczność tej poprze ją moralnie i materialnie. Należy życzyć komitetowi, aby siły jego i inicjatywa nie rozbiły się o brak poczucia i niezrozumienia wielu poczynań społeczeństwa.

KRONIKA.

— 2 lutego i 25 marca w szkołach

Wobec licznych zapytań ministerjum W. R. i O. P. wyjaśnia, że zgodnie z rozporządzeniem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2-go lutego i 25-go marca 1925 r. odbywać się winna normalna nauka szkolna oraz praca w biurach kuratorów i podległych urzędów.

— Wielki bal „Czerwonego Krzyża”.

A więc dziś, w sobotę, w salnach hotelu „Polonia” odbędzie się doroczny bal Polskiego Czerwonego Krzyża. Dochód z balu przeznaczony jest na zasilenie funduszu Domu Wychowawczego w Herbach.

Sądząc z zainteresowania, dzisiejszy bal Cz. Krzyża cieszyć się będzie dużym powodzeniem i zgromadzi nader liczne grono osób z pośród miejscowych siero-towarzystkich. Na bal Cz. Krzyża przy-będą ci wszyscy, którzy w ten sposób chcą przysłużyć się pomocą materialną tak wielce użytecznej instytucji, jaką jest Dom Wychowawczy w Herbach. Niechaj więc nie braknie nikogo!

— Posiedzenie Komisji statystycznej. Posiedzenie Komisji statystycznej do określenia kosztów utrzymania w Częstochowie odbędzie się w Inspektoracie pracy dziś, w sobotę o g. 11 przed południem.

— „Przyrodnik”. Ukazał się właśnie 12-ty zeszyt „Przyrodnika”. Skoro otrzymaliśmy pierwsze zeszyty tego pisma, trudno było uwierzyć, aby w naszych warunkach można było stworzyć

albowiem żniwa będą lepsze, gdyż w roku zeszłym obsiano o 213 tysięcy hektarów ziemi więcej, niż lat poprzednich.

Wystawa artysty polskiego w Brazylii

Kurytyba. Prezydent stanu Parana uroczystie otworzył wystawę artysty marlarza Ignacego Pięnkowskiego, profesora akademii sztuk pięknych w Krakowie. Na otwarciu był obecny konsul polski p. Zbigniew Miszka. Wystawa cieszy się dużym powodzeniem.

Komuniści na Kresach zamiast napadów — sztan-dary i transparenty

Baranowice. Jednym z dowodów, że nawet w urocznych napadach bandycy'ch należy się dopatrywać akcji dywersyjnej, organizowanej zasadniczo za kordonem, są ostatnio zanotowane przez władze bezpieczeństwa wypadki. Niesprzyjająca sow-bandytom pogoda, oraz wzmożona akcja policji i korpusu ochrony pogranicza zmusiła najwidoczniej dywersantów do zaprzestania napadów.

Oto między 21—24 bm. porozwieszano w powiecie Stonimskim, Baranowickim i in., w całym szeregu wsi, na drutach telegraficznych i poszczególnych gmachach—sztan-dary i transparenty komunistyczne z napisami antyfašystowskimi. Na razie aresztowano Abrahama Rubinczyka, u którego znaleziono literaturę komunistyczną, przeznaczoną do kolportażu.

Socializm — pomostem do bolszewizmu

Zdemaskowanie komunistycznej organizacji akademickiej

Na jeździe krakowskim lewicowej organizacji akademickiej pod nazwą „Młodzież niezależna” w styczniu 1923 roku grupa członków tej organizacji stworzyła nową organizację młodzieży socjalistycznej, p. n. „Zycie”. Organizacja ta wkrótce przyjęła wszystkie postulaty komunistyczne i pod płaszczykiem legalnej organizacji socjalistycznej zabrała się do agitacji komunistycznej i kolportażu bibuły. Dzięki energii policji politycznej prawie wszystkie jacejki utworzone przez „Zycie” zostały zlikwidowane.

Wykryta ostatnio działalność komunistów siedleckich (Dziwulskich) dała okazję do zupełnego zdemaskowania i zlikwidowania dwulicowego „Zycia”. Jak stwierdzono organizacja ta miała stały i ścisły kontakt z frakcją komunistyczną w Sejmie.

W związku z powyższą sprawą w ubiegłą niedzielę w noce aresztowano szereg studentów u których znaleziono sporo bibuły komunistycznej, rozmaite spisy i t. d.

Z grupy aresztowanych przeprowadzi do więzienia Mokotowskiego studenta: Antoni Boniecki, znany pod pseudonimem „Wigura” zamieszkały przy ulicy Krak.-Przedm. 5, Mieczysław Wągrowski, znany pod pseudonimem „Szaruga”, zamieszkały przy ul. Szkolnej 4, Edmund Naradowski, zamieszkały przy ulicy Poznańskiej 5, sekretarz klubu komunistycznego L. Cichowski Waclaw oraz Aron Berman, Waliców 6.

Dalsze energiczne śledztwo prowadzi w tej sprawie nadkomisarz policji

politycznej p. Łęski. Ogólny zaś kierunek całej sprawy trzyma inspektor Piątkiewicz, wobec czego jest pewność, że jacejka komunistyczna „Zycie” zupełnie zlikwidowana, zniechęci innych komunistów do dalszej „pracy.”

Wojna sędziego ze starostą w Olkuszku.

Pod tym nagłówkiem „Kurjer Poranny” zamieścił artykuł, opisujący z dokładnością dzieje skandalicznego procesu, wytoczonego przez sędzię śledczego w Olkuszku, starostę w tym mieście, p. Jerzemu Stamirowskiemu z art. 154 kod. — o rzekomo nieposzanowanie władzy, w osobie sędzię śledczego, — Głowackiego.

Nie powtarzając tu szczegółów nieprawdopodobnych a jednak prawdziwych, musimy jeno przypomnieć, iż wyrokiem Sądu Okręgowego w Sosnowcu, zapadłym w październiku r. z., starosta Jerzy Stamirowski skazany został na miesiąc więzienia za uniesienie się wobec sędzię śledczego olkuskiego — p. Głowackiego.

Źródłem zajścia było postawienie przez sędzię śledczego w stan oskarżenia p. Stamirowskiego w sprawie (o sprzyjanie lichwie żywnościowej), która okazała się nietylko bezpodstawną, ale mytem. Nie dość tego sędzia śledczy zarządził bezpodstawnie zaarrestowanie starosty.

Czuł swoją wielką krzywdę, starosta S. odwołał się ze skargą do sądu apelacyjnego, wskazując na całe nielegalne postępowanie z nim sędzię śledczego i powołując się na 3-ch poważnych świadków, domagał się nietylko zniesienia wyroku Sądu okręgowego, ale moralnego zadośćuczynienia za niewystawioną krzywdę zaznaną od człowieka, który z całą świadomością godził w dobre imię pokrzywdzonego.

Skargę apelacyjną tę popierał wczoraj gorąco adwokat Franciszek Paschalski.

Przy niezwykłym zaciekawieniu licznie zgromadzonej publiczności, sąd apelacyjny wyniósł po krótkiej naradzie wyrok, którego mocą

skargę apelacyjną uwzględnił, wyrok sądu okręgowego zniósł i starostę Jerzemu Stamirowskiego uniewinnił.

Piotrków nam daje wzór godny naśladowania!
W piotrkowskim „Dzienniku Narodowym” czytamy:
W dniu wczorajszym w sali Sejmiku pod przewodnictwem ks. prałata Jasińskiego odbyło się zebranie w celu zorganizowania Towarzystwa, któreby niosło pomoc w dożywianiu dźwiny szkolnej. Statystyka stwierdzona przez p.p. lekarzy wykazuje, iż ogromny, a więc zastraszający procent dzieci w szkołach jest tak źle odżywianych, iż daje to początek gruźlicy, błędnicy i innym chorobom, nie mówiąc już o tem, że słabe organizmicznie i źle odżywiane dziecko nie jest w stanie uczyć się.

W niedzielę, dn. 1 lutego 1925 r. w lokalu **PEZURSY RZEMIEŚNICZEJ** (Aleja 9) odbędzie się

WIELKI BAL SOKOŁÓW
dla członków, osób zaproszonych i uprzejmym gości. Program wielce urozmaicony. **Koty-ljon kwiatowy.** Początek o godz. 8 wiecz. **Orkiestra doborowa złożona z 5 osób.** **Wejście zł. 2.50 i 3.50.** **Członkowie Zarządu Główna i Tow. Gimn. „Sokol.”**

gilejskich wieści, jakoby rząd turecki miał zaprotestować przeciwko przejazdowi stacjonowanej w Bizernie, a oddanej przez Francję siewtom floty (Wran-gla przez Dardanellę i Cieśninę).

Bandy dywersyjne buntują się przeciw Sowietom

Warszawa. Z pogranicza sowieckiego nadchodzą wiadomości o buntach band dywersyjnych na terenie sowieckim przeciw swoim dowódcom. Zbuntowani bandyci nie wahają się z bronią w ręku atakować komisarzy i urzędników bolszewickich.

Prasa gdańska o chwale Sejmu polskiego

Gdańsk. „Danz. Ztg.” omawiając wczorajszą uchwałę Sejmu polskiego w kwestii gdańskiej pisze, że uchwała ta wykazuje, iż Polska zamierza wykorzystać zaiąg o skrzyżki pocztowe w celu gruntownej rewizji stosunków polsko-gdańskich i że spodziewa się rewizję tę przeprowadzić u Liga Narodów Uchwała, zdaniem dziennika, wykazuje całą słabość prawniczych argumentów, ponieważ konwencja paryska jest umową podyktowaną przez aliantów, a umowa warszawska została zawarta do browolnie przez Polskę. Celem tych umów ma być praktyczna interpretacja i praktyczne zastosowanie niejasnych i ogólnikowych postanowień traktatu wersalskiego.

Rząd zatamuje zwykłą cen chleba

Warszawa. Z kół miarodajnych słychać, że jutrzejsza zwykła cen chleba będzie ostatnią, rząd bowiem zdecydowany jest zatamować zwykłą cen na zboże i w razie potrzeby oddać do dyspozycji miastom te zapasy zboża, które posiada intendencja wojskowa.

Od czasu ostatniego podwyższenia cennika na mięso wołowe i wieprzowe, ceny w hurcie uległy zmniejszeniu o 15 procent. Wobec zwiększonego napływu artykułów nabyłowych spodziewana jest w ciągu najbliższych dni cen młeka.

Francuski minister rolnictwa w ostatniej swej mowie, poświęconej drożdżom oświadczył: Cena chleba w Belgji podskoczyła na 170 fr., we Włoszech na 180 fr., w Niemczech na 5 fr., w Polsce na 390 fr. Zaznaczyć należy, że przeliczenie nastąpiło według taryfy francuskiej.

Okazuje się zatem, że najdroższym jest chleb w Polsce, a najtańszym we Francji, gdzie cena chleba jest niższa od wszystkich cen wymienionych. W roku przyszłym Francja obiecuje sobie jeszcze większą obniżkę cen chleba,

NAJLEPSZE PACZKI
WIEKSZE
TAŃSZE III Aleja 1. 54.

PODZIĘKOWANIE.
 Wdzięczność której razcieli oddać ostateczną po-
 służbę w dniu 20. 1. 24 r. 1924 r.

z Politechniki
Marji SKORUPSKIEJ
 wraz z rodziną

pismo tanie, ładne i pozytywne. — Na treści 12-go zeszytu tego pożytecznego miesięcznika składa się szereg cennych artykułów, z których na szczególną uwagę zasługują obszerniejsza rzecz o rachunkach koralowych pióra prof. Uniw. Jag. d-ra M. Siedleckiego, tudzież krótki artykuł prof. Politechniki Lwowskiej d-ra B. Fułńskiego z dziedziny embriologii.

Redakcja w komunikacie zapowiada na rok bieżący szereg ciekawych rozpraw, które postawią to pismo na równi z najlepszymi zagranicznymi pismami tego rodzaju. — Nasza literatura przyrodnicza może się słuszenie zszycić z posiadania „Przyrodnika”.

— Zabawa taneczna „Sokola”. Dziś, w sobotę, 31 bm. o g. 8 wiecz. w lokalu Stow. Kupców Polskich (III Aleja 54) odbędzie się zabawa taneczna, urządzona staniem gniazda VI Tow. Gimn. „Sokol”. — Dochód przeznaczony jest na remont Święticy i fundusz żłotowy.

Niewątpliwie zabawa taneczna zgrupowała wszystkich członków „Sokola” oraz b. liczny zastęp gości wprowadzonych.

— Koncert orkiestry 27 p.p. na rzecz inwalidów. Dziś, w sobotę, 31 bm. o godz. 7 i pół wieczorem w sali Straży ogniovej odbędzie się koncert znakomitej orkiestry 27 p. p., z którego całkowity dochód przeznaczony jest na rzecz inwalidów wojennych. — W koncercie udział bierze prof. E. Mąkosza oraz Il-gie Gimnazjum państw.

Nader bogaty program koncertu orkiestry, urozmaicony śpiewem solowym, pięknymi duetami muzycznymi i monologami, ściąganie do sali Straży b. liczna publiczność tem więcej, że dochód z koncertu przeznaczony jest na tak go dny oparcia cel. — Nie zapominajmy, że inwalidom wojennym winno okazać się całe społeczeństwo jak najwydatniejszą pomoc.

E. tanie bilety wejścia wcześniej nabywać można w sklepie Administracji „Gocica” (II Aleja Nr. 26).

— Zima zwyciężyła. — Po ciepłym i pogodnym dniu czwartkowym nastąpiła w piątek raptowna odmiana. — Rozpoczęła się od 10-cie jesiennej szarugi, deszczu ze śniegiem i silnej wichury aż wreszcie śnieg zaczął padać obficie i wkrótce pokrył ziemię białym całunem. Zima więc zwyciężyła, czy na długo?

Nie bez słusznosci mniamać należy, że ten spóźniony pierwszy śnieg najniezawodniej pozostanie bez wpływu na kształtowanie się cen chleba.

Z Sekcji Sanitarno-Lotniczej w Częstochowie

Nowopowstała w naszym mieście Sekcja Sanitarno-Lotnicza już rozpoczęła swoją pracę w kierunku zbierania funduszu na zakup samolotu sanitarnego. Na ten cel opodatkowali się dobrowólnie wszyscy miejscowi lekarze cywilni i wojskowi. Zarząd Sekcji zwrócił się również do Zarządów rozmaitych stowarzyszeń oraz Instytucji rządowych i komunalnych z propozycją zachęcenia swoich członków i pracowników do składania na ten cel choćby najmniejszych ofiar pieniężnych. Należy spodziewać się, iż usiłowania Zarządu znajdą należyty odzew w naszym społeczeństwie, które uzna tę sprawę za ważną i pilną.

Niewątpliwie nikt z nas nie pragnie wojny, jednak nie możemy zapomnieć o tem, że wojna wbrew naszej woli może nam być narzucona. Jesteśmy otoczeni przez sąsiadów, którzy bynajmniej nie są zycielni dla nas usposobieni. Sądzi się iż rozprowadzą olbrzymie środki techniczne.

Przyszła wojna będzie to przede wszystkim walka powietrzna. Szanse zwycięstwa będą po stronie tego, kto będzie rozporządzał większymi kadrami lotnictwa.

W wojnie tej niewątpliwie odegrają dużą rolę samoloty sanitarne, dającą możność przewożenia z pola bitwy ciężko rannych żołnierzy i bez wstrząsania do

najbliższego punktu opatrunkowego.

Rząd nasz stale zaopatruje się w samoloty sanitarne, których sprawność podziwiano na wielkich manewrach odbytych w roku zeszłym pod Poznaniem. Jednak rozumiemy to dobrze, że dla możliwie lepszego zaopatrzenia naszej armji w jak największą ilość samolotów, niezbędne jest współdziałanie z rządem całego społeczeństwa, które musi zdybyć się na największy wysiłek w tym kierunku, bo od naszej energii i ofiarności może być niezależny nawet był naszej Ojczyzny.

Pomimo to, iż przeżywamy obecnie ciężki kryzys ekonomiczny musimy jednak, pamiętając ciągle o możliwości grożącej nam niebezpieczeństwa, zdybyć się na największą ofiarność, choćby kosztem odmówienia sobie niektórych mniej niezbędnych potrzeb, abyśmy mogli mieć to moralne zadowolenie, że spełniliśmy sumiennie swój obowiązek obywatelski.

— Uposażenie pracowników komunalnych. W najbliższym czasie min. spr. wewnętrznych kończy opracowanie rozporządzenia wykonawczego do rozporządzenia p. Prezydenta Rzezypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o dostosowaniu uposażenia pracowników komunalnych do uposażenia pracowników państwowych. W chwili ogłoszenia tego rozporządzenia omawiana usława wejdzie w życie.

— Zabawa taneczna nauczycieli. Dziś, w sobotę, 31 bm. w sali szkolnej przy ul. Panny Marji 35 odbędzie się zabawa taneczna, zorganizowana staniem Związku nauczycieli szkół powszechnych.

Niewątpliwie zabawa cieszyć się będzie dużym powodzeniem i dzięki zabiegom gospodarzy wypadnie wspaniale.

Jutro ostatni termin!

Jak wynika z ogłoszonego rozporządzenia, jutro, t. j. dn. 31 stycznia upływa ostatni termin wymiany „milionówek” oraz obligacji krótko i długoterminowych pożyczek państwowych.

Wymiana papierów wartościowych odbywa się w miejscowym oddziale Banku Polskiego w godzinach od 9 rano do 12 w południe.

— Bal w Stow. Rzem.-Przemysłowem. Dziś, w sobotę o godz. 8 i pół wiecz. odbędzie się zabawa taneczna w lokalu Stow. Rzem. - Przemysłowego (I Aleja 9) dla członków i sympatyków Stowarzyszenia. Nader urozmaicony program zabawy przewiduje: konkurs piękności pań i panów, kotyljon, atrakcje i t. d.

Niewątpliwie tań wspaniała zabawa zgrupowała b. liczne grono osób, które spędzą czas miłe i wesole.

— Wiozór taneczny podoficerów

Dziś, w sobotę o godz. 8-jej i pół wiecz. w świetlicy żołnierskiej P.K. U. (ul. Piotrowska 33) odbędzie się wieczór taneczny, urządzony staniem korpusu podoficerskiego Pow. Komeny i Uzupełnień.

Niewątpliwie zabawa podoficerów zgrupowała wszystkich zaproszonych, tymbardziej, że dochód przeznaczony jest na cele kulturalno-oświatowe.

— Spacer po torze kolejowym. Za chodzenie po torze kolejowym i zakłócenie spokoju publicznego policja posiada protokół na Sewerynę Krawczyk, zam. na Ost. Groszu ul. Mostowa 17.

— Rewolwer bez właściciela. W ubikacji na stacji Częstochowa znaleziono rewolwer nie wiadomego właściciela, który wraz z protokołem przesłał do Starostwa w miejscu.

— Drączytel zwierząt. Policja spisała protokół na Zelwe Jakubowicza (Garncarska 58) za znęcanie się nad zwierzętami.

— Nieostrożny woźnica

Policja sporządziła protokół na Jana Szkoła z wsi Dąbek, gm. Panki, za tak nieostrożną jazdę wożem, iż naraził na 5-letniego Czesława Jasińskiego (Warszawska 97).

Zarząd Koła Częstochowskiego Tow. Naucz. Szkół Wzyszych i Środkich.

Przypomina, że w piątek dnia 30 stycznia o godz. 7 wiecz. odbędzie się w lokalu Gimnazjum Państwowego im. H. Sienkiewicza.

ZEBRANIE OGÓLNO SPRAWOZDAWCZE

Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie następującego Zarządu, 2) Wybór przewodniczącego, wódr Zarządu, komisji rewizyjnej i rozjemczej, 3) Wolne wnioski.

Zebrańto nie będzie bez względu na ilość obecnych prawomocne.

ZE ŚWIATA.

(—) Redukcja urzędników w Czechach. Z Pragi czechkiej donoszą, że rząd nosi się z zamiarem znacznego zredukowania liczby urzędników. Czechski minister skarbu stwierdził, że Czechosłowacja zatrudnia teraz 340,000 urzędników, to jest o 30,000 więcej, niż było ich w całej Austro-Węgierskiej Monarchji.

(—) Lloyd George zadowolony jest z życia. W dn. 17 stycznia w wielkiej swej rezydencji w Surrey obchodził Lloyd George 62 rocznicę swoich urodzin. Dziennikarzem, który przybyłi złożyć mu życzenia, powiedział:

— Nigdy nie czulem się tak młody jak dziś. Zapewne, że polityka ma swoje haussy i bessy, lecz zmienność jej i niestalość więcej są warte, niż monotonia i spókok. Myślę obecnie tak, jak swego czasu w analogicznej sytuacji myślał Renan. — życie jest dobre i warto jest je przeżyć.

(—) Tajemnica atomów.

Znany uczonej angielski, lord Clifford, pracujący na polu chemji fizykalnej skonstrował teorię o możliwości rozkładania i rekonstrukcji atomów za pomocą promieni królowych.

Lord Clifford zajmuje się tym problemem już od dłuższego czasu i wykonał cały szereg doświadczeń, które pozwalają mu na to twierdzić, że materia, jako taka nie istnieje. To, co nazywamy materia, nie jest niczem innem, jak promieniami rozmacie zabarwionymi, które lord Clifford nazywa — elektronami kolorowymi.

Twierdzi on, że teoria jego znajdzie szerokie zastosowanie praktyczne w lecnictwie, „kolorowemu elektronu” bowiem mają wpływ na tworzenie się komórek i tkanki organizmycznej.

Wynowdy uczonego są nieco mgliste i nie dają dostatecznego wyobrazenia o całościach jego teorii. — Może jednak, że należy to przypisać jego powściągliwości w wykładzie swych badań. Badania te bowiem nie są ukończone i lord Clifford nie doszedł jeszcze do ostatecznych wniosków, nie chce zatem uprzedzać wyników swych prac empirycznych.

(—) Tragedja rodzinna z powodu kawałka mydła. — W Bernie na Morawach rozegrała się straszna tragedia rodzinna.

Cieśla Hardtmuth pokłócił się z swoją żoną z powodu kawałka mydła. Podczas kłótni pani Hardtmuthowa wpadła w taką wściekłość, że podeszła swojemu trzymastoletniemu synowi gardło za pomocą brzojwy, a następnie sama otrula się.

(—) Pola Negri wypowiada wojnę papierosowi. Znana komiłka diwa filmowa Pola Negri wypowiedziała wojnę papierosowi. W jednym z pism amerykańskich ogłosiła artykuł, w którym dowodzi, iż używanie nikotyny wpływa zabiczo na piękność kobiecą.

Pola Negri pisze: Obserwowałam nieraz zjawisko, iż pod wpływem palenia papierosów oczy kobiet tracą swój magnetyczny blask, cera wędnie, znika naturalny rumieniec, a u twarzy pojawiają się zmarszczki.

Prawdziwem więc niegłoszcieć dla kobiety jest palenie, któremu kobiety w obecnych czasach oddają się tak namiętnie. Milijony papierosów pochłaniają codziennie, spoić więc dziwnego, iż coraz rzadziej społkac można „istotnie

piękną kobietę”.

Pola Negri nie znosi nikotyny, w domu jej nie zjawia się nigdy dymek tytoniowy, a największą przykrość sprawia jej taka rola, w której musi zapalić papierosa.

(—) Przez 7 lat ukrywał się w spizarence. Gazety paryskie zamieściły artykuły o jednym w swoim rodzaju wypadku, jaki się zdarzył z pewnym dezertlerem francuskim. Człowiek ten, mając w 1917 r. już dość wojny, opuścił samowolnie szereg armji i udał mu się powrócić nieposproszczone do swej wsi rodzinnej. Od tej chwili spędził 7 lat w ciasnej spizarence swej matki na sienniku Nikt w całej wsi nie do myślał się, że on powrócił, a sprawa wyszła na jaw dopiero, gdy parlament francuski uchwalił niedawno amnestję dla wszystkich dezertlerów armji francuskiej z czasu wojny światowej.

Na wieść o amnestji bowiem i nasz dezertler wyłażł nareszcie z okropnego więzienia, na jakie się sam skazał.

Słuszenie prasa paryska podnosi, że była to kara wiele gorsza, niż ta, którą dezertler spotkał z ramienia władzy i dziwi się człowiekowi, który dołbył się na takie „bohaterstwo”. Bóc przecież i najgorszy zbrodniarz, wychodzi raz na dzień na „przechadzke” po dziedzińcu więziennym, gdzie widzi także inne postacie ludzkie, gdy dezertler oprócz swej matki, przez 7 lat nikogo nie ujrzał i wogóle ze swej nory nie wyszedł.

Odezwawa

Do Społeczństwa Częstochowskiego.

Klub Ogólno Sportowy „Victoria” w Częstochowie z wielkim trudem zdobył się na własny plac sportowy przy ul. Krakowskiej Nr. 21. Budowa tego placu trwała kilka miesięcy.

Chwilowo plac da się użyć tylko dla piłki nożnej i częściowo dla lekkoatletyki.

Zarząd Klubu, mając własny plac do wyłącznej swej dyspozycji, może prace i swą działalność rozszerzyć według własnego upodobania i będzie gospodarzem na siebie, może plany swoje wykonywać bez przeszkód i ograniczeń.

Prace i projekty Zarządu Klubu są daleko idące, bowiem Zarząd chce się zająć wszelkimi sposobami i środkami postawiając sport piłki w naszym mieście na wysokości zadania.

Dążeniem Zarządu jest, aby całe nasze młodzieży zjednać sobie dla Klubu i w ten sposób odcierać młodzież od zgnębionego i zajętego nadołow, dając jej w naszym Klubie należną rozrywkę sportową.

Klub nasz będzie posiadał wszystkie dziedziny sportu, jednak w tym celu potrzeba jeszcze: 1) wybudowania przepisowego tora wycścogowego z dachem, 2) wybudowania trybun nakrytych dachem tak dla meczów stojących, jakoteż i siedzących, aby w czasie niepogody zawody sportowe nie doznawały przerwy

3) wybudowania koniecznych pomieszczeń na boisku.

Powycze rzeczy są konieczne, aby na naszym boisku mogły się odbywać nie tylko miejscowe zawody i między-miastowe, ale również i między-narodowe, by w ten sposób nasze miasto mogło zobaczyć sportowców z zagranicy.

Również i życie towarzyskie leży Klubowi na sercu, aby nietylko członkowie czynili, ale też i bierni mieli właściwą rozrywkę towarzyską. Do tego celu potrzebny jest jednak odpowiedni lokal.

Wszystko to wymaga trudnej i mozolnej pracy Zarządu Klubu i może mieć bardzo doniosłe rezultaty i znaczenie w naszym mieście, o ile poparcie nasze znajdzie należny i zrozumiały odzew w szerszym społeczeństwie, w co też nie wątpimy, gdyż i nasz chociaż młody i powojenny, staje jednak w samowolnym i w ciągu ubiegłego lata urządzeń własnymi siłami plac sportowy, którego budowa kosztowała tyśiące złotych. O ile więc tylko Społeczństwo o dalszym ciągu wspierała nie będzie, to w przyszłym roku zabuduje Zarząd to, co ma w wyżej wspomnianym planie.

Zwracamy się więc z gorącą prośbą do wszystkich o:

- 1) zapisywanie się na członków Klubu,
- 2) deklarowanie Klubowi pożyczki zwrotnej,
- 3) i popieranie imprez dochodowych Klubu.

Hasłem naszym sportowcem jest: „W zdrowym ciele-zdrowy duch”, co też jest i podstawą oraz fundamentem całego Narodu.

Ufamy, że Społeczniemu leży na sercu rozwój sportu polskiego w naszym mieście, ponawiamy naszą prośbę o poparcie nas i nie wątpimy, że odezwa nasza znajdzie usłuszenie i poparcie wszystkich, komu młodzież polska jest droga.

O miejscu i czasie zapisywania się członków Klubu i przyjmowania deklaracji na pożyczki 5-cio złotych Klubu nastąpią oddzielne zawiadomienia.

Zarząd Klubu Ogólno Sportowego „VICTORIA”
 Prezes: E. REIMSCHÖSSEL
 Sekretarz: B. SZMERDIT.

BUFET Stow. Kupców Polsk. i Tow. Śplew. „Lutnia”
 w Częstochowie, III Aleja 54.
 pod zarządem **Wikt. Nowaczyńskiego.**

Wydaje codziennie od 1 do 4 godz. obiady dla członków i wprowadzonych gości, oraz od 5-jej do 7-jej podwieczorki t. j. kawa, mleko, herbata, czekolada, ciasta, paczki i butersznity. W każdą niedzielę flaki.
JEDZENIA CZYSTE I ŚMACZNE PRZETRAŻONE. CENT NISKIE.

Panowie urzędnicy, kolejarze oraz nauczycielstwo kupuje najkorzystniejszą tylko w firmie

„BŁAWAT”
 Aleja 14. Tel 484.
 Wielki wybór Kołder watawanych

Seńska ręka

Romans historyczny z chorwackiego.

Generale, rozpoczynasz sąd krwawy! Wieszasz dzielnych junaków, innych wyganiaasz niby dzikie zwierzęta, twój żołnierz łupieżca po domach, matki, żony, dzieci płaczą i narzekają, miasto jakby wymarło, a nawet kościoły to jedyne schronienie biednych ludzi, stoja pustka, a ty milczysz jakbyś skamieniał, chwytasz tylko ludzi i wieszasz i naród przyprowadzasz do rozpaczy!

— Milcz, kapitanie, krzyknął Rabatta, zrywając się na równe nogi, za moje czyny odpowiadam tylko przed cesarzem i Bogiem.

— Przed Bogiem! — generale, a jeśli cię Bóg usłyszał! Ale dajmy pokój twemu sumieniu. Słuchaj mię! Teraz przemawia szlachcic Daniłło Barbo do szlachca Józefa Rabatty. Widzisz na mem sercu owe trzy krzyże! To moja matka, moja siostra i dziecko mojej siostry — trzy okrucieństwa twego ofiary. Giuseppe Rabatta! Czy pamiętasz Goryce, czy pamiętasz Carlotę, moją biedną Carlotę? Są to trzy śmierciny w mojem sercu rany, trzy głosy, do Boga o pomstę wołające. Otóż przy sięgam ci na te trzy ofiary, że zrzekam się zemsty, jeśli ten biedny naród pozostawisz w spokoju. Zaklinam cię, Giuseppe Rabatta! uprzątnij szubien-

cę, odpraw komisarza weneckiego Barbaro, który jak styszałem, wybiera się do Senia, nie kalaj rąk swych krwią Uskocką — a ja ci wszystko przebaczam.

— Kapitanie! ryknął Rabatta, blade jak trup, czy widziacie kiedy aki wielkorządy, na którym wyrysowane koło i szubienica? Czy wiesz, że ja pełnomocnik cesarski, pan życia i śmierci ci?

— Wiem, odrzekł Barbo spokojnie, więc zabij mię! Testament mój znajduje się w rękach generała Jerzego Lenkowicza, który po mojej śmierci go otworzy. Jest tam i o tobie ustęp. Zabij mię, albo jeżeliś człowiek, stań do junackiej rozprawy ze mną!

— Daniłło Barbo, rzekł Rabatta, drząc z wściekłości, nie jesteś już kapitanem, odbieram ci godność komendanta Seńskiego i w ciągu dwóch dni masz opuścić miasto.

— Dobrze, Rabatto! Ja i tak nie mam tu co robić. Trzy krzyże rozdarły mi serce. Każdy pilnuje swego, ty szubienicy — ja zemsty! I kapitan opuścił pokój.

— Generale! krzyknął Capogrosso, wpadając do izby, trzeba szybko działać. Wszystko przygotować; jeśli Bóg da, dostaniemy i Orłowica.

— Czekał, niech się namyśli, rzekł ociągając się Rabatta.

— Jutro przyjedzie Vittorio Barbaro i przywiezie — pięć tysięcy cekinów!

— Idź i rób, co ci się podoba, odparł generał, rzucając się na krzesło.

Dwudziestu dragonów pod wodzą korneta pędziło na bystrych koniach do klasztoru Franciszkanów. Przed bramą oddział zatrzymał się, a na końcu każdej ulicy stanął jeden kawalerzysta Kornet z dwoma żołnierzami zszedł z konia i wpadłszy do klasztoru, zapłacił brata furtjana:

— Gdzie gwardjan?

— Oto on, idzie chodnikiem, odrzekł mnich przestraszony.

— Gwardjanie, rzekł oficer do ojca Wiktora, który właśnie nadchodził, kładąc mu rękę na ramieniu. Chodź ze mną!

— Dokąd? Cóżem zawinął?

— Jesteś buntownikiem. Nakazano mi oddać cię kapitanowi galery weneckiej, która cię do Rzymu na sąd powiezie.

Mnich przeląkł się, ale dragoni, chwyciwszy go pod ręce, wyprowadzili na ulicę, a oddział żołnierzy z gotową szablami pędził zakonnika do portu, gdzie czekała wielka barka wenecka, a w niej dwudziestu Arbanasów. Równocześnie strzelcy, przyprowadzili do portu dwudziestu Dalmatyńców w łańcuchach smutni, ze spuszczonem, białem oblaniem stąpali więźniowie. Lat dwadzieścia przeszło przeżyli w Seniu, uciekliszy od lwa ciemności życia — a teraz Rabatta oddał ich na łaskę i niełaskę Wencjanom; tak chciał generał wenecki — Pasevaligo. Nad portem stali żołnierze z nabita bronią, a z domów wybiegali ludzie, cisząc się za zacnym

kapitanem, któremu gości łączy po starzem spływały obluczy. Kobiety, dzieci, stary — każdy pragnął dotknąć się jego szaty. Stanąwszy nad morzem, oficer dragoni rzekł do naczelnika barki weneckiej:

— Uklony od jego ekscelencji i p. Józefa Rabatty dla jasnej signiorii! Oto oddaję wam, panie kapitanie, namiacha buntownika, abyście odwiezła go do Rzymu, a nadto 20 łotrów dalmatyńskich, niech ich najjaśniejsza rzeczpospolita, pani, sędzi podług swej woli. Dostaniecie i resztę, tylko ich pochwy tamy.

Straszny płacz rozległ się w powietrzu. Okuci niewolnicy płacząc ukieklą poraz ostatni na tych kamieniach, które przez tyle czasu były dla nich swobodnym schronieniem, — sędziwy starzec, znajdujący się pomiędzy nimi, pocałował tę świętą ziemię chorwacką. W jednej chwili ukląkł tłum cały, a starzec zakonnik podniósł oczy do nieba, rozpostarł nad ludem drzące ręce i zawołał:

— Boże miłosierny! zwróć oko na ten lud biedny! Wyprowadź go z pomroku i pustyni na światło zbawienia i prawdy. Bądź zdrowa ziemi, kolebko moja! Bądź zdrow ludu mój! Niech cię Bóg błogosławi!

— Błogosławi i jamie, krzyknął ksiądz Posedaric, przeciskając się przez tłum i klekając przed zakonnikiem. — Przebac im, ojcze, bo nie widzą co czynią.

(D. c. n.)

— o —

Teatr „NOWOSCI”

I-sza ALEJA Nr. 12.

Tylko 3 dni!

W czwartek 29, piątek 30 i sobota 31 stycznia 1925 roku.

Pass e-partout ważne tylko w czwartek na 1-szy seans!

Wszystkim, którzy chcą uniknąć tłoku prosimy o przybycie na wcześniejsze seanse.

Mimo kolosalnie drogiej delerzawy obrzuwającej czterokrotnie ceny innego filmu, aby dać możność obejrzenia go wszystkim. CENY Miejsca Niepowyższone

UWAGA! W Sobotę, rozpoczynamy pierwszy seans o godz. 2 po poł., ostatni seans o godz. 8 wiecz. gdyż o godz. 9 m. 20 odchodzi się do czyst. p. Szale w. Aska.

WIELKI FILM KOŁ NIDREJ

czyli SHYLOCK z KRAKOWA

Obraz życia i mieszkańców Gbata.

Dramat łez i serdecznego bólu fanatyków religji i miłości na tle styczności tych dwóch uczuć. Według noweli FELIXA SALTENA.

OSOBY: Izaak Lewi, wexlszar z Kazimierza — Rudolf Schödlbauer. Mirjam, jego starsza córka — Lia Rosen. Laja, jego młodsza córka. Baron Maurycy Sonnenfeld, zmobilizowany oficer austriacki. Rabin, sąsiadka, wexlszar, dłużnicy, żydzi, żebracy i t. d.

Rzecz dzieje się w Krakowie przed wojną światową.

Ponieważ film ten będzie demonstrowany w dniu 1 lutego w Wilnie, dlatego jesteśmy zmuszeni wysłaniać go tylko 3 dni, na co zwracamy uwagę Szan. Publiczności, iż w SOBOTĘ PORAZ OSTATNI.

Orkiestra specjalnie zgrzeszona pod dyr. p. H. Szmalowicza. Wyt. specjalnie komponowane utwory do obrazu.

Kino „NOWY”

w CZĘSTOCHOWIE II-ga ALEJA Nr. 43.

TYLKO 2 DNI!

Od soboty 31 do niedzieli 1 lutego r. b.

„Harold Lloyd się kocha”

HAROLD LLOYD

Przepiękna tania w 7-ciu wielkich aktach, bawi publiczność rozewesela i pobudza do humorycznego śmiechu przez całe półtorę godziny najwiękzy humorysta świata król ekranów

Anons!!! W następnej zmianie WĘGRZYŃ I NIEWIAROSKA p. t. „Kiedy Kobieta zdradza męża”.

Powiatowa Kasa Chorych

w Częstochowie.

Noce dyżury lekarzy chorób akuszeryjnych.

31-go stycznia r. b.

Dr. Granwald Kościuski 17.

31-go stycznia r. b.

Noce dyżury lekarzy chorób wewnętrznych.

30-go stycznia r. b.

Dr. Foussean Szpital Wojskowy

31-go stycznia r. b.

Dr. Sługowidow Panny Marii 33

Szkoła Handlowa

Stow. Kupców Polskich

w Częstochowie.

Zawiadania interesowanych, że egzamina wstępne w II-gim półroczu do klas przygotowawczych odbędą się

w dniu 2-go i 3-go lutego r. b.

Zgłoszenia do 1-go lutego 1925 r. włącznie.

SKLEP

duży i kuchnia

w centrum miasta zaraz do oddstąpienia. Wiadomość ul. Ogrodowa 63 u p. Wincentego Kuli.

Lekcji muzyki

na pianinie, francuskiego oras korepetycji do klas niższych udzieła po cenach nader przystępnych wiadomość Kościuski 2-b m. 3.

W krótkim

czasie dają każdej pani pewny chleb do ręki chrześcijański magazyn Mód, który wyuca łatwym i prostym francuskim sposobem kapeluszy Przyjmuje do roboty kapelusze z własnych i powierzonych materiałów według najnowszych żurnali Kościuski 23 m. 11

Elektromonter

w młodym wieku poszukuje, posady w miescu lub na wjazd jak również może przyjąć prywatne roboty. Oferty składaj w księce pism obok „Cristeau” sub. „Elektromonter”

Sprzedam

motocykl i tandem Mińskięgo 6 m. 12 od 2-5 Planer.

Sprzedam

motocykl i tandem Mińskięgo 6 m. 12 od 2-5 Planer.

Francuskiego

angielskiego wycza gumtownie szybko wazstalona cudzoziemskiego (młoda). Dąbrowskiego 6a-6, II piętro. Czwartki — szóste.

Stenografji

wycza listownie. szybko, jaknajdokładniej (gwarancja) Instytut Stenograficzny — Warszawa, Miodkowska 39 Żądanie obszernych bezpłatnych próbek listów — 07

Mebie

do sprzedania: 162ko drewniane i szafa wypełniona francuska maszyna do szycia Singer. Wied. Fabryka elsterów miesz. 39.

Okazyjnie

do sprzedania jest u przaz na 2 pary soupi zupełnie nowa. Wied. św. Rocha 51 m. 1.

Sprzedam

szafa używana i bielizniarkę III Aleja 53 Rutkowski.

Konieczno

na eksport używają i bieliz w każdej ilości kupuje. Bliuro-komisa. 2. Wolfowicz Częstochowa Aleja Nr. 38 telefon 3-64.

Choroby Szwajcarskie gorzkie zioła

złożądka, kiszka, nerki, obstrukcje, hemoroidy itp radykałnie leczą. Dr. Bauera Sprzedają apteki i składy apteczne

Piperazyna musująca „ORBIS” zawiera 40% czystej piperazynej i stosuje się przy dnicy, kolce nerkowej, piasku w drogach moczowych, artretyzmie, reumatyzmie, stwardnieniu tętnic i t. p. cierpieniach. Wyrób T-wa dla Przemysłu i Handlu Aptecznego „Orbis” Sp. Akc. w Częstochowie. Zagadac Aptekach i drogeriach tylko z firmą „Orbis”

Prosimy o uregulowanie za- ległej prenumeraty.

FARB. WYR. CUKIERNICZYCH

UNJA

III ALEJA Nr. 54.

!PĄCZKI!

codziennie świeże nie wy-laczając świąt i niedziel HERBATNIKI-CUKRY CZEKOLADKI-WAFLE

KASZEL chrypy, duszność usuwają oryginalne „Pastryki Belgijskie” (z marką koguta) a la Valda bez gumy. Sprzedają apteki i składy apteczne.

Zgubiono Kestjomy książkę Banku Ludowego wyd. za Nr. 14937 je artystycznie Artyst-na imię Wawrzyńca ka-malarka Dąbrow-Kilmasa. — 224 skiego 9 m. 4